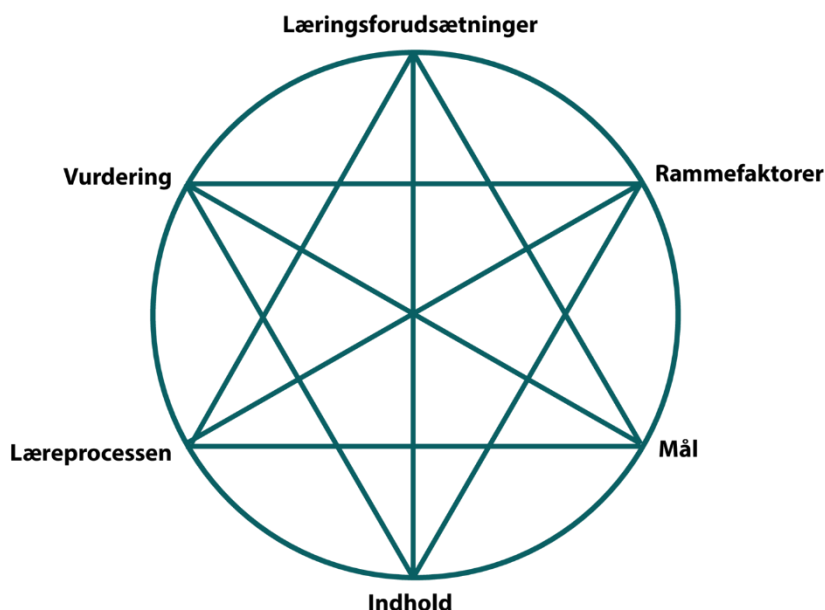

Beskrivelse af co-teaching undervisningsforløb

Beskrivelsen har afsæt i Hiim & Hippe's didaktiske relationsmodel og Børne- og Undervisningsministeriets materiale [Co-teaching som indsats til fagligt løft](#) (2021¹):

Kilde: "Pædagogik. Introduktion til pædagogens grundfaglighed", [Systime](#), 2022

Titel	Brobygningsforløb med fokus på præsentation af social- og sundhedsuddannelserne
Læringsforudsætninger	<p>Forløbet er afprøvet på et brobygningshold med 23 elever fra specialskoler med vidt forskellige læringsforudsætninger på tværs af alder (blandede elever fra 8., 9. og 10. klassetrin), køn samt social, kulturel og sproglig baggrund.</p> <p>Eleverne på brobygningsholdet har forskellige udfordringer qua deres forskellige diagnoser og/eller andre udfordringer, som eleverne har arbejdet med i sammenspil med det pædagogiske personale, som har deltaget i brobygningsforløbet sammen med dem.</p> <p>Eleverne på brobygningsholdet har behov for at se ord og begreber, samtidig med at de hører dem, så de bedre kan forstå dem, og dermed kan</p>

¹ Publikationen er udarbejdet af Rambøll Management Consulting, Københavns Professionshøjskole og VIA University College for Børne- og Undervisningsministeriet i maj 2021.

	<p>benytte dem i udviklingen af forståelsen af, hvad de sundhedsfaglige uddannelser dækker over.</p>
Rammefaktorer	<p>Undervisningsforløbet er planlagt, gennemført og evalueret af to faglærere i hhv. de uddannelsesspecifikke fag og dansk. De to faglærere har udvalgt ord og begreber relateret til emnet sundhedsfaglige uddannelser, og hvad disse uddannelser dækker over, når vi ser på dem i en faglig ramme indenfor de to fag.</p> <p>Undervisningsforløbet er et endagsforløb på ca. 5 timer.</p>
Mål	<p>Formålet med brobygningsforløbet er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At give eleverne et realistisk indblik i, hvad erhvervet kan bestå af. Det er vigtigt at modellere deres forforståelse af SOSU-branchen og det pædagogiske erhvervsområde. Samtidig skal eleverne gives et indblik i skolens pædagogiske og didaktiske arbejdsmetoder. Det skal være en oplevelse samtidig med, at der skal være et realistisk billede af hverdagen på skolen. Herigennem skal vi pirre elevernes nysgerrighed og åbne op for, at uddannelserne bliver set som en reel valgmulighed. • At give eleverne bedre mulighed for samt motivation til at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse. Samtidig skal brobygningen udvikle den unges faglige og personlige kompetencer. • At være et vejlednings- og undervisningsforløb i overgangen fra grundskolen til en ungdomsuddannelse. Brobygning til en ungdomsuddannelse skal afspejle undervisningen i de uddannelsesområder, der indgår i brobygningen, og gøre eleven bekendt med uddannelsens praktiske og teoretiske elementer samt et eller flere af de erhverv, som uddannelsen eller uddannelsesområdet retter sig mod. • At give eleverne mulighed for at opleve studiemiljøet i uddannelsen og blive bekendt med uddannelsens faglige, sociale og personlige krav. <p>Derudover har formålet med dette brobygningsforløb også været at give elever fra specialklasser en god oplevelse og mulighed for at prøve forskellige øvelser og eksperimentelle metoder, der giver et indblik i nogle af vores uddannelsers arbejdsområder.</p>
Læreprocessen	<p><u>Undervisningsstruktur:</u></p> <p>Undervisningsforløbet er tilrettelagt ud fra parallelundervisningsstrukturen med en sammenhængende struktur med henblik på en meningsfuld oplevelse for eleverne, hvor fokus for denne gruppe af elever er på de mere fysiske og visuelle elementer, med plads til pauser og snak mellem det medfølgende pædagogisk personale og eleverne.</p> <p>Endvidere egner parallelundervisningsstrukturen sig godt til et kort, men intensivt undervisningsforløb, der skal give et indtryk af, hvad der er at byde på, på de sundhedsfaglige uddannelser.</p>

	<p>Ydermere en tanke for dette valg af struktur for en dag med undervisning på denne måde var, at eleverne ikke havde det store personlige overskud, derfor var programmet for dagen inddelt på en sådan måde, at de havde mulighed for nogle pauser i løbet af de to workshops samt en lidt længere frokostpause, da det for elever med et lavt niveau af socialt overskud ikke er tilrådeligt med et tungt teoretisk program.</p> <p>De to faglærere har således kørt to forløb parallelt med hinanden, med lidt luft i programmet for at understøtte læringsprocessen. De to forløb spejler hinanden, så eleverne ikke møder ens opgaver på tværs af de to forløb. De to faglige forløb komplementerer også hinanden, så eleverne oplever en rød tråd fra det ene forløb til det andet – det er derfor underordnet, om de starter det ene eller det andet sted.</p> <p><u>Didaktiske overvejelser:</u></p> <p>Undervisningsforløbet er tilrettelagt under hensyn til elevernes forskellige læringsforudsætninger. Faglærerne har taget udgangspunkt i NUZO-modellen ved at anvende forskellige metodetilgange og undervisningsdifferentiering.</p> <p>Desuden må det formodes at disse elever ikke kender særligt meget til de sundhedsfaglige uddannelser, hvorfor undervisningen er blevet tilrettelagt og didaktisk tilpasset med fokus på særligt meget tydelige pædagogiske aktiviteter og øvelser med brug af flere sanser. Det didaktiske design kan tilpasses øvrige grupper af skoleelever.</p>
<p>Indhold</p>	<p><u>Indledning:</u></p> <p>Velkomst og indledning foregår i plenum, hvorefter eleverne er blevet opdelt i to blandede hold, hvor det medfølgende pædagogiske personale både deltog og observerede deres egne elever.</p> <p><u>Parallelundervisning:</u></p> <p>De uddannelsesspecifikke fag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduktionen har været centreret om emnet ergonomi – her har fokus særligt været på, hvordan vi i vores undervisningsmiljø på en erhvervsuddannelse kan lave aktive øvelser med både tegning og brug af velfærdsteknologiske redskaber for at give eleverne en spændende præsentation af, hvad vi arbejder med indenfor teknologi. • Der har været anvendt 4 stationer: <ol style="list-style-type: none"> 1) Plejestue – aktiviteter med elementer fra en arbejdsgang indenfor SOSU-verdenen. 2) Film – visning af korte filmklip relateret til sundhedsfaglige emner. 3) Vendespil – med fagord og begreber for at styrke elevernes fagsprog.

- 4) Fagordsopsamling – hvor eleverne diskuterer og reflekterer over de lærte begreber. Afslutningsvist er metoden *Rød, gul og grøn* anvendt til undervisningsdifferentiering for at se, om eleverne kunne genkende begreberne fra forløbet.

Faget dansk:

- Introduktionen har været med udgangspunkt i et fokus på kommunikation og samarbejde, og hvordan faget kan bruges som et aktivt redskab på en erhvervsuddannelse. For at imødegå denne gruppe af elever og deres læringsforudsætninger er den del af programmet i dens didaktiske design udformet til at have korte læreroplæg med visuelle fremstillinger, korte filmklip og koncentreret fokus på elevøvelser.
- Workshop med 4 øvelser:
 - 1) Læsestuen – hvor eleverne lytter til en kort, letforståelig historie eller billedbog, der bliver læst højt. Historien kan handle om mennesker, der hjælper andre. Dette kan gøres i små grupper eller individuelt, afhængigt af hvad der passer bedst til den enkelte elev. Her bringes det medfølgende pædagogiske personale i spil for at understøtte trygheden for eleverne.
 - 2) Film – visning af korte, animerede filmklip, der handler om venskab, hjælpsomhed og omsorg for andre. Efter filmen kan eleverne lave en simpel aktivitet relateret til filmen som f.eks. at tegne en scene fra filmen eller lave en lille figur, der repræsenterer en af karaktererne – eller en kommunikationsleg, hvor man har en "master" tegning, som udvalgte elever får lov til at se, og derefter skal formidle indholdet tegningen til en elev, som ikke har set tegningen, og som slutteligt skal formidle tegningen til en elev, som skal tegne det beskrevne. Vær dog opmærksom på, at nogle elever vil være meget udfordrede ved denne opgave, mens det for andre elever kan være en stor sejroplevelse.
 - 3) Ordspil – et simpelt vendespil med billeder og ord, der repræsenterer forskellige følelser (glad, trist, sur, bange osv.). Dette kan hjælpe eleverne med at udtrykke deres egne følelser og forstå andres. Dette kan gøres individuelt eller i små grupper, afhængigt af hvad der passer bedst til den enkelte elev.
 - 4) Guidet kreativ tid – hvor eleverne får læst eller vist en historie om en person, der hjælper andre, hvorefter de får til opgave at lave en tegning eller et håndværk, der repræsenterer denne historie. Læreren kan give klare instruktioner og være til rådighed for at hjælpe og vejlede eleverne gennem processen.
- Man kan samle op på denne workshop ved at lave *Rød, gul og grøn* øvelsen for at samle op på, hvorvidt eleverne kan genkende følelser og deres betydning – og øvelsen giver eleverne mulighed for at vise deres

	<p>meninger om de opgaver, de har løst, og hvor godt de kunne samarbejde.</p> <p>Der har i de to parallelle forløb således været anvendt aktiviteter, som minder om hinanden og derfor er genkendelige for eleverne. I begge forløb er elevøvelserne både individuelle efter instruktion og i grupper, rammesat med pauser imellem og med små lette opsamlings, hvor eleverne får sat nogle ord på, hvad de har oplevet og arbejdet med. Her er det særligt vigtigt at give mulighed for, at eleverne kan udtrykke deres følelser og meninger samt have dialog med det medfølgende pædagogiske personale og læreren i plenum.</p> <p><u>Afslutning:</u></p> <p>Som samlet afslutning samles eleverne og det medfølgende pædagogiske personale og prøver i plenum af trække nogle udtryk og oplevelser ud fra dagens forløb – og slutteligt et stort "TAK FOR I DAG".</p>
<p>Vurdering</p>	<p><u>Tegn på elevernes læring:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Via <i>Rød, gul og grøn</i> øvelsen kunne vi observere, at eleverne gradvist udviklede deres fagsprog og begrebsverden. Dette var særligt tydeligt i deres evne til at genkende og anvende de ord, vi arbejdede med på de forskellige stationer. • Vi kunne også se, at eleverne begyndte at forstå sammenhængen mellem de praktiske øvelser i plejestuen og de ord og begreber, vi arbejdede med. <p><u>Hvad har fungeret godt og mindre godt:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Overordnet set fungerede metoden godt, og vi så tegn på læring hos eleverne. Dette var særligt tydeligt i deres evne til at genkende og anvende de lærte ord og begreber – samt at det virkede til, at de kunne se nogle sammenhænge. • Det var en stor styrke med det medfølgende pædagogiske personale – det gav en øget trykthed for eleverne. • Dog oplevede vi, at nogle af eleverne med diagnoser og lavt socialt overskud var pressede i nogle af processerne og opgaverne. De havde svært ved at holde fokus gennem hele dagen. Dette er noget, vi skal være opmærksomme på i fremtidige forløb. Her prøvede vi i sammenspil med det medfølgende pædagogiske personale at lave små justeringer undervejs. <p><u>Hvad skal fastholdes og videreudvikles:</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Planlægningen af dagen og den klare struktur i aktiviteterne fungerede godt og skal fastholdes. Dette gav eleverne en følelse af trykthed og forudsigelighed. • Vi skal fortsat have fokus på at skabe en god kobling mellem det teoretiske og det praktiske i metoden. Dette var noget, eleverne satte stor pris på, og som vi så gode resultater med. <p><u>Nødvendig støtte eller hjælp:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fælles planlægning er essentielt for at sikre, at alle undervisere er på samme side og ved, hvad de er ansvarlige for. Dette er noget, vi skal prioritere højt i fremtidige forløb. Samt gennemsigtighed og at man ved, at tingene i de to forløb komplementerer hinanden.
<p>Opmærksomheds- punkter samt tips og tricks til andre undervisere</p>	<p>Et opmærksomhedspunkt er målgruppen, da kun ca. 15% af eleverne fra specialskoler går videre til en ungdomsuddannelse. Denne opmærksomhed er vigtig ift. det didaktiske design mhp. at tilpasse undervisningsforløbet til målgruppen. Modsætningsvis kommer ca. 85% af eleverne fra den almene folkeskole eller efterskoler videre til en ungdomsuddannelse, hvorfor de kan kapere mere teori og et højere taksonomisk niveau – dog tilpasset det klassestrin, brobygningseleverne kommer fra.</p> <p>Man kan med fordel gentage og justere opgaverne og det faglige indhold, og prøve forskellige vinkler af. Man kan også med fordel afprøve en de andre co-teaching strukturer på dette undervisningsforløb. ind metoder ind over denne skabelon.</p>
<p>Kreditering</p>	<p>Daniel Bundsgaard Lauridsen og Kennet Dam Pedersen fra Social- og Sundhedsskolen Fredericia-Vejle-Horsens</p>
<p>Referencer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hiim, H., & Hippe, E. (2021). Didaktisk relationsmodel. Børne- og Undervisningsministeriet. • Rambøll Management Consulting, Københavns Professionshøjskole, & VIA University College. (2021). Co-teaching som indsats til fagligt løft. Børne- og Undervisningsministeriet. • System. (2022). Pædagogik. Introduktion til pædagogens grundfaglighed.